

Η αγωγή των νέων σήμερα

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Μητροπ. Λεμεσού Αθανάσιος

Μητροπολίτη Λεμεσού Αθανασίου

Στην Εκκλησία αγωγή σημαίνει οδηγία, οδήγηση των ανθρώπων όχι προς συγκεκριμένες ιδέες ή αξίες ή ιδανικά, αλλά οδήγηση των ανθρώπων εις την αγάπη του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Αγωγή στην Εκκλησία σημαίνει να μάθει ο άνθρωπος να αγαπά το Χριστό, γιατί αυτό είναι το ζητούμενο της. Η Εκκλησία μιλά για την αγάπη προς το Θεό. Μια εκκοσμικευμένη αντίληψη της θρησκείας, της Εκκλησίας, μιλά για την πίστη εις τον Θεό και μόνο αυτή. Ενώ το τέλειο εις την Εκκλησία είναι η αγάπη η οποία θα παραμείνει εις τους αιώνες, αφού τόσο η πίστη όσο και η ελπίδα θα καταργηθούν εις την εσχάτη ημέρα και εκείνο που θα απομείνει θα είναι η αγάπη. Επομένως το ζητούμενο εις τον άνθρωπο είναι να μάθει να αγαπά το Θεό. Το να πιστεύει στο Θεό είναι ένα βασικό σκαλί, είναι το πρώτο, το οποίο το πατά και ανεβαίνει στο επόμενο και στο επόμενο. Δε μένει σ' αυτό μόνο, γιατί ένας άνθρωπος, δεν μπορεί να παραδώσει τη ζωή του ολόκληρη σε κάτι το οποίο απλώς το πιστεύει. Αν είναι τόσο ιδεολόγος, μπορεί να το κάνει, όπως γίνεται σε άλλες περιπτώσεις στην καθημερινότητα που βλέπουμε γύρω μας. Αλλά όμως εις την Εκκλησία αυτό το οποίο υπάρχει είναι η αγάπη του Χριστού. Σε μας ο Χριστός είναι το ζητούμενο. Ο Χριστός είναι αυτός, ο οποίος είναι ο

Διδάσκαλος του κάθε ανθρώπου. Βλέπετε πόσο ωραία ο Κύριος εις το Ευαγγέλιο μας λέει: «Μάθετε απ' εμού...». Δηλαδή ο άνθρωπος μαθαίνει από τον Χριστό, από τον ίδιο τον Χριστό, από τη ζωή του Χριστού, από τα λόγια του Χριστού, άλλα προ πάντων από την εμπειρία της αγάπης του Θεού μέσα του. Γι' αυτό αυτή η εμπειρία είναι τόσο δυνατή που νικά όλες τις αγάπες του κόσμου τούτου.

Δεν είναι αρκετό, αδελφοί μου, να λέμε στα παιδιά μας για τις ιδέες του Ευαγγελίου, δεν είναι αρκετό να λέμε ότι το Ευαγγέλιο και η Εκκλησία είναι το καλύτερο που μπορεί κανείς να τους δώσει, ότι είναι ωραία η αγάπη, η χαρά, η ελευθερία, η δικαιοσύνη. Βέβαια είναι ωραία όλα αυτά, αλλά εκείνο που χρειάζεται ο νέος άνθρωπος σήμερα είναι να μάθει να αγαπά το Χριστό. Να μάθει ότι αυτό που του δίδει η Εκκλησία είναι ο Χριστός, και αυτό δεν μπορεί να του δώσει ο κόσμος. Ο άνθρωπος μπορεί παντού να μάθει να σέβεται τους συνανθρώπους του, να τους αγαπά, να είναι τίμιος, ειλικρινής, δίκαιος, δημοκρατικός, φιλελεύθερος και όλα αυτά. Δεν χρειαζόταν η Εκκλησία για να μας μάθει αυτά τα πράγματα, που μας τα διδάσκει η ίδια η φύση μας. Γιατί άλλωστε ο ανθρώπινος εαυτός μας και η ανθρώπινη μας υπόσταση μας διδάσκει την ελευθερία, τη δικαιοσύνη, τη δημοκρατία, τον σεβασμό, την αγάπη προς τους άλλους. Εκείνο που η Εκκλησία έχει να μας πει είναι για την αγάπη του Χριστού. Κι εδώ, να μου επιτρέψετε, να σας πω ότι είναι το σημείο στο οποίο σκοντάφτουμε εμείς οι σημερινοί Χριστιανοί, γιατί θεωρούμε την Εκκλησία ως ένα σύστημα ιδεολογικό και είναι αρκετό για μας να είμαστε καλοί άνθρωποι. Είναι αρκετό για μας να τηρούμε τα καθήκοντα μας. Είναι αρκετό τα παιδιά μας να έχουν τα όρια τους. Να μην κάνουν αταξίες. Να μην κάνουν άσχημα πράγματα. Λένε καμιά φορά πράγματα που τ' ακούμε, χαμογελούμε βέβαια με επιείκεια, άλλα δεν εκφράζουν την Εκκλησία. Τι λένε: «Παρά να είναι κάποιος στα ναρκωτικά, καλύτερα στην Εκκλησία». «Παρά να είναι κάποιος στη φυλακή, καλύτερα στην Εκκλησία». Λες και η Εκκλησία είναι το αντίθετο των ναρκωτικών και της φυλακής. Θα έλεγε κανείς, όπως έλεγε και η καμήλα: «Καλά δεν υπάρχει ίσιος δρόμος, μέσος δρόμος»; Δηλαδή ή ναρκωτικά ή Εκκλησία; Δηλαδή όποιος δεν είναι στην Εκκλησία είναι στα ναρκωτικά; Ασφαλώς όχι! Μπορεί να μην είσαι της Εκκλησίας και να είσαι τίμιος, σωστός, ειλικρινής, καλός σύζυγος, καλός πατέρας, καλός μαθητής κι όλα τα καλά να έχεις πάνω σου. Γι' αυτό δεν μπορούμε να καταλάβουμε πολλές φορές, γιατί τα παιδιά μας έχουν μια άλλη σχέση με το Θεό. Γιατί εμείς οι μεγαλύτεροι δεν μπορούμε να το καταλάβουμε. Λέμε: «Γιατί θέλεις αυτό το πράγμα; Δεν είναι αρκετό για σένα ότι έγινες καλός άνθρωπος και καλός επιστήμονας κι έχεις τη δουλειά σου και προσφέρεις στον κόσμο και στην κοινωνία; Τα περισσότερα τι τα θέλεις; Αυτά είναι υπερβολές, είναι φανατισμοί, εκκεντρικότητες, άρρωστα πράγματα». Γιατί όμως εκφράζουμε τέτοιες απόψεις; Διότι μετρούμε τη ζωή μας όχι με την αγάπη, αλλά με την καθηκοντολογία. «Το καθήκον σου να κάνεις και είναι αρκετό». Αλλά

η αγάπη, αδελφοί μου, δεν έχει όρια. «Όταν αγαπάς το Θεό, δεν έχεις όρια. Όπως και όταν αγαπάς οποιονδήποτε άνθρωπο. Εάν αγαπάς έναν άνθρωπο, θέλεις να είσαι μαζί του, να ενώσεις τη ζωή σου μαζί του. Μπορείς να βάλεις όρια σ' αυτή την αγάπη; Η αγάπη είναι φωτιά που καίει μέσα στην καρδιά του ανθρώπου. Δεν μπαίνει σε όρια και σε καλούπια της λογικής, αλλά ενεργεί από μόνη της, γιατί ενεργεί καρδιακά κι όχι εγκεφαλικά. Η Εκκλησία διδάσκει και καλεί τον άνθρωπο να αγαπήσει το Χριστό πάνω απ' όλα.

Ξέρετε, παρατηρείτο παλαιότερα το φαινόμενο εις την Εκκλησία να υπάρχουν πάρα πολλά παιδιά. Θυμόμαστε, όσοι είμαστε μεγαλύτεροι, ότι μέχρι μιαν ηλικία σχεδόν όλα τα παιδιά πήγαιναν στο κατηχητικό, στην Εκκλησία, είχαν σχέση με το Θεό. Από μια ηλικία και ύστερα χάνονταν. Στα δεκατέσσερα, στα δεκαπέντε ή τα δεκαοχτώ. Ερχόταν ο στρατός, το πανεπιστήμιο, εξαφανιζόταν όλη αυτή η προσπάθεια των ανθρώπων, των κατηχητών, των κύκλων, των συνάξεων, των πάντων. Γιατί, νομίζετε; Πού ήταν το λάθος; Εντάξει βέβαια η ανθρώπινη αδυναμία, οι ανθρώπινες προκλήσεις, τα αίτια τα οποία πληθαίνουν, όταν μεγαλώνει ο άνθρωπος. Αλλά το «λάθος», ας το πω έτσι εντός εισαγωγικών, «της Εκκλησίας», όχι της Εκκλησίας καθαυτό, αλλά ημών των ανθρώπων της Εκκλησίας, ήταν ότι, δυστυχώς, δεν αντιληφθήκαμε ότι αυτό το οποίο έπρεπε να δώσουμε στα παιδιά μας ήταν η αγάπη του Χριστού. Τους μαθαίναμε τις ιδέες του Ευαγγελίου: «Να'σαι καλό παιδί, τίμιο παιδί, ν'αγαπάς τους άλλους ανθρώπους, να κάνεις ελεημοσύνες, να'σαι σωστός άνθρωπος», αλλά για την αγάπη του Χριστού δε μιλούσαμε. Επειδή και για εμάς η θεολογία ήταν ιδεολογική, φιλοσοφική, ανθρωποκεντρική. Αγνοούσαμε την αγάπη του Θεού, το τι σημαίνει ν'αγαπάς το Χριστό. Γι' αυτό το λόγο δεν ήταν ιδιαίτερα σημαντικό για τους ανθρώπους να μάθουν να νηστεύουν, να αγρυπνούν, να κοινωνούν, να εξομολογούνται, να διαβάζουν τους βίους των Αγίων. Όχι. Ήταν αρκετό να διαβάζουν άλλα βιβλία. Οι βίοι των Αγίων παραμερίστηκαν. Η ασκητική ζωή της Εκκλησίας παραμερίστηκε. Ο άνθρωπος, ο οποίος εκαλείτο να βιώσει το Χριστό μέσα στο μυστήριο της Εκκλησίας ήταν περιθωριοποιημένος. Μπαίναν άλλα πράγματα μπροστά. Γι' αυτό το λόγο χάναμε τους ανθρώπους, τον έναν μετά τον άλλο, μόλις πλησίαζαν στην εφηβική ηλικία. Γιατί βέβαια η αμαρτία έχει δύναμη και είναι εμπειρία. Είναι κάτι το οποίο ελκύει τον άνθρωπο και τον αιχμαλωτίζει. Από την άλλη πλευρά, τι θα τραβήξει τον άνθρωπο πέρα; Οι ιδέες; Οι ιδέες είναι νεκρές σκιές των πραγμάτων. Δεν μπορεί μια ιδέα να σε κρατήσει, όσο ιδεολόγος και να είσαι. Ευτυχώς παρήλθε η εποχή αυτή και σήμερα βλέπουμε ότι ανακαλύψαμε, ξαναβρήκαμε τον εαυτό μας, τις ρίζες μας, την παράδοση μας. Και βλέπουμε νέους ανθρώπους εις την Εκκλησία, βλέπουμε νέους ανθρώπους να αγαπούν το Θεό, να μπαίνουν στην Εκκλησία με νέα δεδομένα, με νέες προϋποθέσεις. Μπορεί να έχουν τις δυσκολίες τους, τα προβλήματα τους, τις

πτώσεις τους, τις αδυναμίες τους, όπως κι όλοι μας. Αλλά ακούν για την αγάπη του Θεού. Κι αυτό είναι που πρέπει, αδελφοί μου, να λέμε στα παιδιά μας. Να μάθουν να αγαπούν το Θεό. Όταν αγαπούν το Θεό, τότε ανακαλύπτουν μέσα τους τη μεγάλη εμπειρία της αγάπης Του. Τότε μαθαίνουν και αποκτούν ένα ισχυρό πνευματικό αντίσωμα μέσα τους, το οποίο είναι ένα αντίβαρο εις το βάρος της αμαρτίας. Και ότι, κι αν πληγωθεί από την αμαρτία, η παρουσία της αγάπης του Χριστού παρηγορεί την καρδιά του. Ξέρει ότι δε θα σωθεί απ' τις δικές του δυνάμεις, δε θα σωθεί με τα δικά του δεδομένα. Αλλά με την αγάπη του Θεού, με την ευσπλαχνία του Θεού, με την ελεημοσύνη του Θεού, με τη θυσία του Χριστού πάνω στο Σταυρό για μας όλους. Αν μιλούμε για αγωγή σήμερα στην Εκκλησία, μιλούμε ακριβώς γι' αυτή τη μύηση, γι' αυτή την οδηγία. Να βοηθήσεις τον άνθρωπο να αγαπήσει το Θεό.

Πηγή: isagiastriados.com